

Houten schouw bij Peter Schouten

Scheepstimmerman Peter Schouten werd gevraagd om een boot te beoordelen waarop een gezin uit de omgeving van Kortenhoef het oog had laten vallen. Maar Peter wist ze ervan te overtuigen niet in het zoveelste sloepje te stappen. Tekst: en foto's: Arthur van 't Hof

'Dat sloepje waar ik naar moest kijken, daar mankeerde nogal wat aan,' zegt Schouten nu, 'dus we raakten aan de praat over andere mogelijkheden.' Het gezin bestaat uit ecologisch betrokken mensen met drie (jonge) kinderen en Peter stak zijn mening niet onder stoelen of banken. 'Ik zei dat ik een sloepje nogal duf vindt, en dat ik kinderen alle takken van watersport zou willen meegeven - dus ook roeien en zeilen.' Terug in Kortenhoef liet Peter daarna zijn eigen punter zien en dat voorbeeld viel in goede aarde. Daarna liet hij ook nog het bootje zien dat naast zijn werkloods ligt en waarmee vroeger de rietsnijders uit de buurt het veen introkken. Zo'n bootje heeft een beetje de vorm van een schouwjtje.

'Daar zien we wel wat in,' was de reactie en Peter toog aan het werk. 'Eerst heb ik een halfmodel gemaakt, de meeste mensen hebben dan een beter idee van het eindresultaat dan wanneer je een tekening laat zien. Daarna maakte hij ook

nog een zeilplan voor een sprietzeil. Het tuigje zal inclusief de fok 14 m2 meten. Schouten is wel een voorstander van het sprietzeil, het is gemakkelijk weg te bergen in de boot en het vaart volgens hem beter dan je verwacht.

Bruine teer

We bezochten de werkplaats van Schouten in Kortenhoef tweemaal. De eerste keer was het vlak, bestaande uit vier delen, gesteld in de timmerloods en lagen de zware leggers er al in. Een deel van de spanten was ook al aangebracht. Een ander deel, en het zeilwerk, moest nog vastgeschroefd worden. Voor spanten van dit formaat heb je geen krommers nodig, je zaagt ze gewoon uit een stuk recht hout, 'maar dat werd vroeger ook al zo gedaan hoor, en die zware inhouten voor een boot van dit formaat, dat was ook normaal,' zegt Schouten. Het was al duidelijk te zien dat deze schouw veel van een echte werkboot

boven: December vorig jaar lag de schouw op de bouwstelling. Anders dan de gangen werden de vlakdelen gebrand om voor de kromming te zorgen

onder: Peter Schouten maakte vooraf een halfmodel om een goed beeld te krijgen van het eindresultaat

zou gaan krijgen. Het voorbord was nog niet afgewerkt en het achterbord moest zijn uiteindelijke vorm nog krijgen. De eerste twee gangen waren aangebracht, maar het boeisel was nog afwezig, later zou er een mooi gelijnd zetboord op komen. Op de vraag wat hij aanbrengt tussen de vlakdelen en liggers en spanten, zegt Schouten: 'Gewoon bruine teer, net als op de hele boot.'

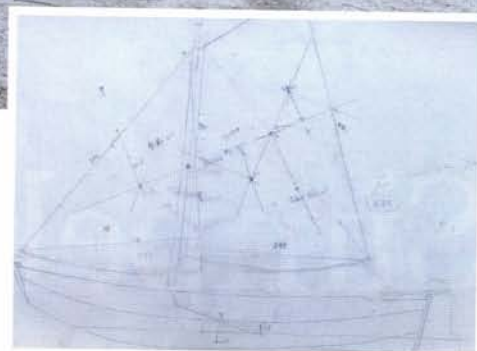
Ik kon het idee wel wegnemen dat dit een gelakt jachtje zou worden.' De schouw zal mooi passen bij het huis aan het water waar het normaal gesproken afgemeerd zal liggen.

Veel mensen denken dat ze met dit soort houten boten ook veel onderhoudswerk op zich moeten nemen, maar Peter Schouten wil dat meteen ontcrachten. 'Kijk naar mijn eigen punter, ik zet er een keer per jaar een kwast op en na dertig jaar is er nog geen sprake van rot.'

links: Zicht op het zeilwerk met de doft waarin ook de makkelijk wegneembare mast komt te staan

rechts: De schouw van vooraf gezien, De onderste gangen moeten nog netjes afgeschuind worden

onder: De boot voor de loods eind januari, de romp is klaar om afgewerkt te worden

Handgesmeed

Bij ons tweede bezoek lag er al bijna een afgewerkte romp. Oplangers waren nu aangebracht, net als de gangen van gestoomd Frans eiken (de spanten zijn van Hollands eiken) en voorbord en spiegel hadden hun definitieve vorm. Door een verspringing in het zetboord heeft de schouw best een sierlijk uiterlijk meegekregen. Deze fase in de bouw was een beetje een moment van bezinning want Peter moest nu een keuze maken voor de voortstuwing. Dat die elektrisch moet worden was wel duidelijk voor de klanten en Schouten, maar wat voor vorm die dan moest krijgen, was nog een vraag. Een buitenboord Torqueedo, een inboard electromotor misschien? Wel duidelijk is het hoe er geroeid en gezeild moet gaan worden. 'Er komt een kokertje in de doft zodat je de mast makkelijk kunt wegnemen en ik laat het tuigje maken van clipper canvas, voor het traditionele uiterlijk. De ophanging voor de zwaardjes wordt zodanig dat je er geen

last van hebt bij het roeien.'

Peter Schouten vertelde mij vervolgens hoe de vroegere lokale rietsnijders hun boten roeiden. 'Zo'n boot werd compleet volgeladen en de rietsnijder zat dan helemaal achterin de boot te roeien.' Maar deze schouw van 5,5 meter is natuurlijk wel groter en biedt ook ruimschoots plaats aan het gezin. 'Als je wilt, zou je er zelfs met zijn tweeën in kunnen slapen.' De schouw is inmiddels uit de timmerloods en wacht op het resterende werk: het maken van roer en zwaarden, de doft en een bankje voor de stuurman, vlonders, de rondhouten, de riemen enzovoorts. Omdat het scheepje zo traditioneel is geworden, koos Schouten ook voor handgesmeed scheepsbeslag. Rhett Eekels uit Oss is daar een specialist in. Hij komt uit een familie van smeden en omdat ze thuis een zalmschouw hadden specialiseerden zijn vader en hij zich in zo origineel mogelijk smeedwerk. Rhett werkte ook mee aan het boek over de Vluwschuiten

Het zeilplan dat Schouten zelf tekende, met de bepaling van het lateraalpunt, zodat je ook weet waar het zwaard opgehangen moet worden

dat onlangs verscheen (zie SdZ 2018.10, p. 63). Zijn werkstukken, die bij ons bezoek net bij de verzinker lagen, moeten het geheel "af" maken. Dit voorjaar moet de schouw al in Loosdrecht en omgeving te vinden zijn. Ondertussen moet Peter Schouten alweer gaan denken aan twee volgende projecten, waarover we later ongetwijfeld meer kunnen berichten. Net als de meeste sloopstimmerwerven heeft hij op dit moment meer dan genoeg te doen.